

Linja-autopysäkkien katokset maantiellä, Hailuoto

Khall 06.05.2025 § 57
119/08.00.00/2025

Selostus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on käynnistänyt projektin, jossa:

- käydään läpi kaikki ELY-keskuksen linja-autopysäkeillä sijaitsevat katokset,
- arvioidaan kunkin katoksen tarpeellisuus,
- sovitaan katoksen omistuksesta, korjaus- ja hoitovastuusta kunnan kanssa, sekä
- päivitetään katosten tiedot valtakunnalliseen tiestötietorekisteriin.

ELY-keskuksen tiestöllä on paljon vanhoja ja huonokuntoisia pysäkkikatoksia. Useissa tapauksissa pysäkin käyttäjämäärä on käynyt niin pieneksi, ettei ELY-keskus katso katokselle olevan enää perustetta. Pääsääntöisesti ELY-keskus voi harkita katoksen pystyttämistä tai uusimista vain, jos pysäkillä on useita kymmeniä käyttäjiä päivittäin, pysäkki sijaitsee keskeisellä paikalla taajamassa tai muusta erityisestä syystä. Katoksen pystyttäminen perustuu aina tapauskohtaiseen kokonaisharkintaan.

Katosten omistus, korjausvastuu ja hoitovastuu on osoitettu joko ELY-keskukselle tai kunnalle pääsääntöisesti vuosina 2003–2004 laadituissa sopimuksissa. Sopimusten mukaan ELY-keskus voi poistaa tai siirtää kunnalle vastuullaan olevan katoksen, jonka ylläpito ei enää ole tarkoituksenmukaista. Kunta puolestaan voi poistaa vastuulleen osoitetun katoksen, jos ei katso sen ylläpitoa tarkoituksenmukaiseksi, ilmoitettuaan asiasta ELY-keskukselle.

Korjausvastuu käsittää katoksen normaalin ylläpidon, kuten ylläpitomaalaukset, sekä katokselle aiheutuneiden vaurioiden korjaamisen. Hoitovastuu käsittää katoksen lumityöt, liukkauden torjunnan ja puhtaanapidon. Kunta ei voi siirtää sille osoitettua vastuuta, mutta se voi sopia töiden teettämisestä kolmannen osapuolen, esim. kylätoimikunnan, kanssa. Tässä käsitelty omistus, korjausvastuu ja hoitovastuu koskevat vain pysäkkikatosta. Pysäkkilevikkeen ja -alueen osalta vastuu kuuluu aina tienpitoviranomaiselle eli ELY-keskukselle. Tienpitoviranomainen suorittaa tavanomaisten auraushoitotoimenpiteiden yhteydessä lumenpoiston pysäkkialueelta niin läheltä katosta kuin se on koneellisesti tehtynä kohtuudella mahdollista.

Aineisto pysäkkikatoksista on liitteenä. Toimenpiteet-sarakkeessa on ELY-keskuksen esitys toimenpiteiksi ja huomiot-sarakkeessa mahdollisia lisätietoja katoksen tilanteesta. Omistaja_alku-, korjaus_alku- ja hoito_alku-sarakkeissa on määritelty katoksen omistuksen ja vastuiden tila tällä hetkellä. Vastaavasti omistaja_loppu-, korjaus_loppu- ja hoito_loppu-sarakkeissa on määritelty katoksen omistus ja vastuu ELY-keskuksen esityksen mukaisessa lopputilanteessa.

Omistus- ja vastuusarakkeet on koodattu aineistoon seuraavasti:

- 1 = ELY-keskus
- 2 = kunta
- 3 = muu (esim. mainoskatos)
- 4 = ei katosta
- 5 = katos ei tiealueella

Esitys toimenpiteistä katoksittain:

Katosten nro 1–6 ja 8–9 käyttö on niin vähäistä, ettei katosten ylläpito ole ELY-keskuksen näkökulmasta tarkoituksenmukaista. Jos kunta näkee katokset edelleen tarpeellisiksi, ELY-keskus siirtää katokset kunnan omistukseen sekä korjaus- ja hoitovastuulle. Muussa tapauksessa ELY-keskus poistaa katokset.

Katos nro 7 jää nykytilan mukaisesti ELY-keskuksen omistukseen ja vastuulle.

Esityksestä huomioitavaa:

Valta- ja kantateillä katosten hoitovastuu on osoitettu ELY-keskukselle. Perusteina tälle ovat turvallisuus (vilkkaasti liikennöidyt tiet) ja johdonmukaisuus. Muiltakin osin katosten hoito on pyritty määrittelemään niin, että syntyy johdonmukaisia hoidettavia kokonaisuuksia (samalla tieosuudella ei ELY-keskuksen ja kunnan hoidossa olevia katoksia).

”ELY poistaa” -päätös ei kaikissa tapauksissa tarkoita katoksen välitöntä poistamista, vaan ELY-keskus toteuttaa katosten poistot tarkoituksenmukaiseksi katsomassaan järjestyksessä ja aikataulussa. Päätös on kuitenkin linjaus siitä, ettei ELY-keskus katso katokselle olevan riittäviä perusteita ja ettei katosta tulla korvaamaan uudella.

Mikäli kunta ottaa ELY-keskukselta katoksia omistukseensa ja vastuulleen, omistus, korjausvastuu ja hoitovastuu siirtyvät kunnalle 1.10.2025.

Valmistelija	Kunnanjohtaja Alikoski, 040 6836522
Esittelijä	Kunnanjohtaja Alikoski Maarit
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää - esittää ELY:lle, että Hailuodon linja-autopysäkkikatokset nro:t 1-6 ja 8-9 siirretään kunnan omistukseen sekä korjaus- ja hoitovastuulle - antaa kunnan teknisille palveluille tehtäväksi valmistella käytännössä hyvin toimiva esitys pysäkkikatosten korjaus- ja hoitovastuista 1.10.2025 lähtien.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.